

ضرورت همگرایی منطقه‌ای در مبارزه با تروریسم

رضا احسانی

رویدادهای افغانستان، تأمین کند و هر کشور می خواهد نقش پررنگ تری در مسایل جاری افغانستان داشته باشد. حتا برخی کشورها از تروریسم و افراطگرایی نیز برای حفاظت از منافع شان در افغانستان سود می برند.

البته بنسباً بر قواعد و الزامات بین المللی امروز هر کشوری حق دارد تا منافعش را در کشورهای دیگر در نظر بگیرد و سعی کند که منافع کشورش در منطقه تأمین شود؛ اما تعقیب منافع کشورهای نیز با ضوابط و محدودیت های خاصی مواجه می باشد. این منافع باید مشروع و از لحاظ قواعد بین المللی توجیه پذیر باشد. کشورها نسبت به دخالت در کشورهای دیگر دست باز ندارند که هر طوری دل شان خواست کنند. کشورهای منطقه در مسایل افغانستان همانطوری که منافع خود شان را در نظر می گیرند، باید منافع کشور و مردم افغانستان را نیز مد نظر داشته باشند. هیچ کشوری حق ندارد که منافع نامشروع خود را در افغانستان تعقیب کند و این حق مردم افغانستان است که در جغرافیای کشور خود پذیرند و نگران نفوذ گروه های تروریستی به کشورشان هستند، از خروج نیروهای ناتو از افغانستان بیم ناک شدند و در صدد راه حل های دیگری برای جلوگیری از پیشروی تروریستان به سمت کشورشان بر آمدند. در سالهای گذشته همه نیروها تحت عنوان ائتلاف بین المللی مبارزه با تروریسم در افغانستان کار می کردند و کلیه سیاست ها نیز بر همین محور در ارتباط به افغانستان اتخاذ می شد. سیاست هایی که به هر حال در کل امنیت، ثبات و بازسازی کشور را هدف قرار داده بودند؛ اما اکنون دو قطبی شدن سوگیری های سیاسی و تشدید رقابت های بین المللی و منطقه ای، نگاه ها را به مسایل افغانستان و راه حل مشکلات آن نیز متفاوت ساخته است.

افغانستان به دلیل اینکه ضعیف ترین و آسیب پذیرترین کشور در سطح منطقه به شمار می رود و نا امنی های موجود این کشور را در برابر تهدیدهای بالقوه ناتوان تر ساخته است؛ بیشتر از هر کشور دیگر از ناامنی ها و نا همگرایی های منطقه ای ضرر می بیند. جنگ و شورش های داخلی در افغانستان در سالهای گذشته نیز عمدتاً به دلیل اختلافات داخلی نبوده است. این اختلاف ها از سوی کشورهای خارجی دامن زده می شود. کلید صلح و امنیت افغانستان همین حالا در دست کشورهای خارجی است. اگر نه حکومت افغانستان با هرنوع مذاکره با مخالفان مسلح موافقت کرده و در این راه هزینه های زیادی را متقبل شده است. وجود همه تلاش هایی که در این راستا صورت گرفته، اسراروند صلح و مذاکره با مخالفان مسلح همواره با موانع غیر قابل پیش بینی روبرو می شود، این نشان می دهد که روند صلح به دست حکومت و مخالفان مسلح نیست و اراده های غیبی دیگری است که این روند را مدیریت می کند. حضور دوامدار کشورهای عضو ناتو و بخصوص آمریکا در افغانستان و ناتوانی

این همه مشکلات سیاسی، ایدئولوژیکی، رقابت های اقتصادی و اختلافات جغرافیایی مانع همگرایی منطقه ای در ارتباط با با تروریسم و امنیت منطقه ای گردید. همه می دانند که رشد تروریسم و افراط گرایی تهدید جدی برای کل منطقه به شمار می رود؛ با این حال اختلافات کشورهای منطقه با یکدیگر مانع شکل گیری سیاست همساز و واحد شده است و کشورهای منطقه نتوانسته است در رابطه با مسایل مهم و سرنوشت ساز به توافق برسند. سیاست های پرآکنده و نا سازگار در سطح منطقه سبب تقویت فعالیت های تروریستی و رشد افکار افراط گرایانه گردیده است. بدون شک اگر این وضعیت ادامه پیدا کند، در آینده امنیت همه کشورها در معرض خطر قرار می گیرد و افغانستان در اثر مداخلات کشورهای دیگر بار دیگر به پناهگاه تروریستان و جغرافیای تولید و تربیت افراط گرایان تبدیل می شود و در این شرایط هرچند که در کوتاه مدت مردم افغانستان قربانی می شود، اما در دراز مدت همه ی کشورها در آتش افراط گرایی می سوزند. تلاش ها و سرمایه هایی که باید در مسیر امنیت، پیشرفت و توسعه به کار گرفته شوند، در راه جلوگیری از افکار تندروانه به مصرف خواهد رسید.

در سفر نماینده ویژه سرمنشی ملل متحد به افغانستان رهبران حکومت وحدت ملی تأکید کردند که برای حل منازعات افغانستان باید یک کنفرانس منطقه ای به میزبانی سازمان ملل متحد برگزار گردد. هدف این درخواست مشخص است. در یک سال اخیر مسایل منطقه ای در رابطه با امنیت بیش از حد پیچیده شده و سیاست های امنیتی برخی کشورهای منطقه در رابطه با تروریسم و تأمین امنیت منطقه ای با ابهام و پرسش های زیادی همراه گردیده است.

در این میان افغانستان بیش از هر کشور دیگر از سیاست های مبهم، غیرشفاف و منافع طلبانه ای که در پشت پرده می کشند، دهه هشتاد و نود میلادی خاک افغانی را به میدان جنگ های نیابتی و محل آزمایش انواع سلاح های سبک و سنگین کشورهای دور و نزدیک تبدیل شده بود. افغان ها باهمدیگر جنگ می گرفتند و در برابر هم سنگرمی گرفتند و خانه های یکدیگر را بیرحمانه تخریب می کردند؛ اما در پشت همه این قضایا دولت ها و استخبارات گوناگون منطقه قرار داشتند. آنها بودند که فرمان صادر می کردند و آنها بودند که طرف جنگ ها را سازماندهی می کردند و آنها بودند که اسلحه و مهمات توزیع می کردند. آنها بودند که در عقب آتش جنگ و دود باروت سلاح های مختلف النوع، اهداف سیاسی و امنیتی شان را تعقیب می کردند. افغان ها می دانند که امنیت شان به همگرایی منطقه ای بستگی دارد و از حکومتی خواهند که در رابطه به سیاست های منطقه ای اش بیش از حد محتاط باشد. حکومت افغانستان نیز همواره از تقویت همکاری های منطقه ای سخن گفته و همواره تلاش کرده تا با همه کشورهای منطقه بر مبنای حسن نیت و احترام متقابل رابطه برقرار نماید. ولی با

سرمقاله

بحران فزاینده جنگ و فساد

حفیظ الله زکی

افغانستان در حال حاضر تنها با بحران نا امنی مواجه نیست. پدیده فساد و قاچاق مواد مخدر نیز این کشور را با بحران های پیش بینی نشده ای روبرو کرده است. در مسایل امنیتی ما با تروریسم و گروه های حامی تروریسم در کشور مواجه می باشیم که کاملاً مشخص و شناخته شده اند. آنها در مناطق تحت تصرف خود شان زندگی می کنند و به صورت علنی علیه نیروهای امنیتی می جنگند؛ اما در مساله فساد و مافیای مواد مخدر قضایه فرق می کند. ما در اینجا با طیف وسیعی از افراد و اشخاصی بر می خوریم که در میان مردم زندگی می کنند و با مردم رابطه دارند و یا در یک مناصب و مقام بالای حکومتی ایفای وظیفه می کنند، ولی در عین حال دستش به فساد و قاچاق مواد مخدر آلوده اند. این گونه افراد دو چهره دارند، چهره ظاهری که اخلاق، منش و رفتار او را در میان مردم نشان می دهد. رویه باطنی یا واقعی که از ارتباط پیچیده و مستحکم این افراد با گروه های مافیایی حکایت دارد. خطر این افراد نسبت به گروه های تروریستی به مراتب بیشتر است. حلقهات مافیایی و فساد در عین حالی که به ناامنی در کشور دامن می زند و به آن ابعاد گسترده تری می دهند؛ زیربنای اقتصادی و توسعه در کشور را از بین می برد و روند پیشرفت را متوقف و یا با کندهی روبرو می سازد.

مبارزه با این گروه نیز مشکل تر از مبارزه با گروه های هراس افکن می باشد. اعضای این گروه آنجا که جرم شان پنهان می ماند و اغلب دارای وجهه سیاسی و اجتماعی نیز می باشد، برخورد قضایی با آنها موانع و عکس العمل های را در جامعه به وجود می آورد. علاوه بر آن این حلقهات به صورت زنجیره ای عمل می کنند و در تمامی ادارات و پست های کلیدی حضور و نفوذ دارند و می توانند از طریق آنها مشکلات شان را حل کنند و یا حکومت و مقامات قضایی را با چالش جدی مواجه سازند.

در یک و نیم دهه گذشته، حکومتداری به شدت ضعیف زمینه رشد و پرورش گروه های فساد در کشور را فراهم کرد. با آن که پیش از آن نیز این اشخاص در غیبت قانون و قضا از سرمایه های ملی هر طوری توانسته بودند، بهره برده بودند؛ اما با تشکیل حکومت انتظار آن بود که جلوی سوسو استفاده آنها گرفته شود و کم بستر برای قانون گرایی و حاکمیت قانون در کشور فراهم گردد. ولی شرایط طوری رقم خورد که افراد فاسد و سود جو بجای این که به حاشیه رانده شوند؛ در متن تحولات و تصمیم سازی های ملی قرار گرفتند.

حال اگر اراده جدی برای از میان بردن فساد شکل نمی گیرد و اگر با گروه های مافیایی مبارزه صورت نمی گیرد، دلیلش این است که این گروه ها در حلقه تصمیم گیرندگان و سیاست سازان کشور نفوذ کرده و اراده آنها را تحت تأثیر قرار داده اند.

اکنون تروریسم، مواد مخدر و فساد با هم شاهرگ حیاتی مردم افغانستان را قطع می کنند. این سه پدیده به شدت با یکدیگر گره خورده اند و به گونه سیستماتیک با یکدیگر تعامل دارند و همدیگر را در برابر آسیب ها و چالش های احتمالی حمایت می کنند. به این خاطر مبارزه با فساد با مبارزه با تروریسم و مافیای مواد مخدر گره خورده است و حکومت در صورتی می تواند بر این پدیده های شوم فایز آید که همزمان در هر سه جبهه مبارزه پیگیر و جدی داشته باشد.

عوامل فساد را بایستی در درون حکومت و بخصوص در سطوح بالای اداری جستجو کرد. محاکمه یک مأمور پایین رتبه که پنجاه هزار افغانی رشوه گرفته نمی تواند، جدیت این مبارزه را توجیه کند. مافیای اقتصادی نیز توسط همین افراد و اشخاص حمایت می شوند. همه می دانند که این افراد در لایه های پایین جامعه قرار ندارند؛ بلکه از بالای هرم سیاسی کارهای غیر قانونی شان را سازماندهی می کنند.

جمع آوری پول برق توسط طالبان؛ ضربه جدیدی بر عواید

نویسنده: مهجیب مشعل / مترجم: جانعلی شکرعلیزاده / منبع: نیویورک تایمز

و لشکرگاه رفته است ایجاد می کند. مردم محلی هلمند می گویند طالبان در مناطق مختلف به روش های متفاوتی پول می گیرند، مثلاً در منطقه کجکی بسته به مقدار مصرف یک فیس سالانه از ۶۰۰ دالر تا ۱۵۰۰ دالر می گیرند و در سایر مناطق ماهانه اخذ می نمایند. حاجی ضیا الدین مغازه دار این دیدن اگر نماینده ملل متحد موفق شود تا از طریق رایزنی با کشورهای منطقه یک راه حل مورد قبولی را برای امنیت منطقه، مبارزه با تروریسم و ثبات افغانستان سازماندهی کند تا منافع دراز مدت و راستای امنیت افغانستان و منطقه برداشته خواهد شد.

دولت افغانستان حد اقل در دو ولایت بزرگ با مشکل عجیبی روبرو شده است و آن جمع آوری پول برق است. قسمتی از این برق با قیمت گزافی از کشورهای همسایه خریداری شده است، اما طالبان این پول را از مردم می گیرند. اگر دولت برق را قطع نماید باعث تلاش مردمی میشود که به شدت از دولت ناراضی هستند، اگر اینکار را نکنند طالبان از این راه پول هنگفتی بدست می آورد. طالبان گروهی بین دولت افغانستان و ائتلاف بزرگ نظامی می باشد. المللی می جنگند از تجارت پرسود مواد مخدر و قاچاق معادن در افغانستان ضربه خوردند علاوه بر آن جریان کمک های که از دونهای خلیج فارس دریافت می کردند با مشکل مواجه شده است.

سازد تا به سرعت منابع جایگزین مالی برای جلوگیری از کاهش درآمد پیدا کنند. شاران می گوید افزایش عواید طالبان به خاطر تلاش های ملا محمد منصور برای بازسازی این گروه بوده است، ملا محمد منصور که کیش تجارتنی داشت تا یک رهبر ایدئولوژیک، کوشید تا از طریق فعالیت های بیشتر در تجارت مواد مخدر منابع مالی این گروه را افزایش دهد. دلیل این تغییر واضح بود چرا که طالبان با رقیب تازه ای به نام داعش روبرو شده بود و منابع مالی آنها با خطر کاهش مواجه شده بود. شاران اضافه کرد ملا منصور در تجدید ساختار این گروه به فرماندهان محلی اختیارات بیشتری برای جستجوی راههای برای تأمین عواید داده بود. همچنین با کاهش پروژه های ناتو در افغانستان، طالبان که از طریق اخذ، از شرکت ها عواید کسب می کرد، با کاهش مالی روبرو شد. پس از آن که ملا منصور در حمله یک طیاره بی سرنشین در ماه می کشته شد این صلاحیت و اختیار که ملا منصور به فرماندهان محلی داد باعث ایجاد هرج و مرج و درگیری بین فرماندهان محلی بر سر کسب منابع بیشتر شد. ذبیح الله مجاهد سخنگوی طالبان می گوید این گروه منابع مالی مختلفی دارد این منابع شامل مالیات شرعی و بخشش های کشاورزان و مردم محل، دونهای تاجری که در کشورهای اسلامی هستند و غنایمی که در جنگ با دولت بدست می آوردند و اذعان کرد که طالبان در دو ولایت کندز و هلمند که در کنترل آنان هست پول برق را از مردم جمع آوری می نمایند. او اضافه کرد مناطق تحت

دولت افغانستان حد اقل در دو ولایت بزرگ با مشکل عجیبی روبرو شده است و آن جمع آوری پول برق است. قسمتی از این برق با قیمت گزافی از کشورهای همسایه خریداری شده است، اما طالبان این پول را از مردم می گیرند. اگر دولت برق را قطع نماید باعث تلاش مردمی میشود که به شدت از دولت ناراضی هستند، اگر اینکار را نکنند طالبان از این راه پول هنگفتی بدست می آورد. طالبان گروهی بین دولت افغانستان و ائتلاف بزرگ نظامی می باشد. المللی می جنگند از تجارت پرسود مواد مخدر و قاچاق معادن در افغانستان ضربه خوردند علاوه بر آن جریان کمک های که از دونهای خلیج فارس دریافت می کردند با مشکل مواجه شده است.

اما طبق گزارش های دریافتی از افراد محل

کنترل ما در حال افزایش است هرچه مناطق بیشتری را به کنترل در آوریم عواید ما هم بیشتر می شود. در نگاه اول این عواید اندک به نظر می رسد اما برای شورشیانی که تعدادشان به ۳۰۰۰۰ نفر می رسد و عملیات هایشان در گروه های کوچک انجام میشود، این عواید قابل توجه است. حمیدالله مسئول دیپارتمنت برق ولایت کندز می گوید طالبان تقریباً از ۱۴۰۰۰ خانة پول جمع آوری می کنند، چیزی در حدود ۲۰۰،۰۰۰ دالر در هر دو ماه بدست می آورند. حاجی ایوب از بزرگان روستای بزکندهای در کندز گفت دوماه پیش طالبان کارمندان دولتی را متوقف کردند و سپس با بایسکل به مردم خبر دادند که به مسجد محل خود بروند و پول بسرق را بپردازند. ایوب گفت من به دولت ۲۰۰ دالر از بابت برق خانه و آسیاب از کار افتاده خود بدهکار بودم. حاجی ایوب گفت نماینده طالب پول را از من گرفت و هیچ امضا یا تاپه ای روی بل برق نزد، صرف بل برق را دوباره کرد و نصف آن را به من پس داد و در کتابچه خود یاد داشتی نوشت. او گفت به نماینده طالب گفتم حداقل امضا یا چیزی به من بدهید که من به دولت نشان بدهم که بل برق را پرداخته ام اما او چنین کاری نکرد. یکی از اعضای شورای ولایتی در هلمند گفت بیشتر این ولایت در کنترل طالبان است، آنها مکان هایی را برای جمع آوری پول برق مشخص کردند. نصرالله قانی مسول اداره برق ولایت هلمند گفت ما نمی توانیم برق مناطق تحت کنترل طالبان را قطع کنیم به خاطر اینکه آنها مشکلاتی را بر پایه های برقی که به طرف قندهار

روزنامه افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

بنیان گذار: دکتر حسین یاسا
مدیر مسول: محمد رضا هویدا
سرمدیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده

دربارین: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلان

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷-۱۳۷

